

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет освітніх технологій
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізації	014.024 Іспанська мова та зарубіжна література
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітня програма	Іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов

Форма здобуття освіти – денна, заочна
Курс (рік навчання) – II
Кількість кредитів ECTS – 6
Форма підсумкового контролю - залік

КИЇВ – 2024

Пояснювальна записка

Виробнича педагогічна практика посідає провідне місце в системі практичної підготовки вчителя іспанської мови. Програма практики включає вимоги і завдання щодо її організації, проведення і звітності. Практика проводиться згідно з вимогами освітньої програми та навчального плану. Протягом практики продовжується оволодіння студентами професійно-педагогічними вміннями вчителя іспанської мови та класного керівника в умовах реального педагогічного процесу.

Протягом практики продовжується оволодіння студентами професійно-методичними вміннями вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури та вихователя – класного керівника в умовах реального педагогічного процесу.

Виробнича педагогічна практика з іспанської мови є обов'язковим компонентом освітніх програм спеціальності 014 Середня освіта, невід'ємним складником освітнього процесу і другим етапом наскрізної практичної педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти, науковою основою якої є використання системного підходу до опанування обраного фаху, а саме, включення до ОП усіх видів педагогічної практики: навчальної педагогічної практики з першої іноземної мови – у I семестрі, навчальної педагогічної практики з другої мови і зарубіжної літератури – у II семестрі, виробничої педагогічної практики з іспанської мови та виробничої педагогічної практики з другої іноземної мови та зарубіжної літератури – у III семестрі.

Організація навчальної педагогічної практики регламентується Концепцією розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 року № 776, Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженим Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки) від 23.12.2020 № 2736, Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному лінгвістичному університеті, Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) від 29 вересня 2022 р. та освітньою програмою підготовки фахівців.

Опис педагогічної практики: в базових школах студенти-практиканти здійснюють обов'язки вчителя іспанської мови та класного керівника. У ході такої діяльності студенти навчаються:

- здійснювати комунікативно-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулювальний і контрольно-корегувальний компоненти, тобто вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні засоби навчання в різних умовах для формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності;

- здійснювати розвивальну функцію, а саме накреслювати шляхи формування та розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових сил на матеріалі іноземної мови як навчального предмета;

- здійснювати виховну функцію, вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови;

- здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів конкретного класу;

- об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови і культури в різних умовах; вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов;

- здійснювати конструктивно-планувальну функцію, планувати і творчо конструювати навчальний процес загалом, а також процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного, країнознавчого тощо);

- планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, зокрема в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання;

- здійснювати організаторську функцію (в органічному зв'язку з гностичною та конструктивно-планувальною функціями), тобто реалізовувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів), творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Вимоги до баз практики

Педагогічна практика проводиться в базових закладах загальної середньої освіти різного типу міста Києва. Базами практики можуть бути ЗЗСО, що мають кваліфіковані педагогічні кадри та необхідну навчально-матеріальну базу.

З базами практики університет завчасно укладає угоди на проведення педпрактики за відповідною формою. Тривалість дії такої угоди погоджується договірними сторонами.

Орієнтовний перелік баз педагогічної практики з іспанської мови

1. Спеціалізована школа № 64 м. Києва.
2. Навчально-виховний комплекс (спеціалізована школа I ступеня з поглибленим вивченням іспанської мови – суспільно-гуманітарна гімназія) № 176 імені Мігеля де Сервантеса Сааведри Дніпровського району міста Києва.
3. Спеціалізована школа I – III ступенів № 135 з поглибленим вивченням англійської мови Шевченківського району міста Києва.

Метою виробничої педагогічної практики з іспанської мови є оволодіння студентами сучасними методами, формами та засобами навчання іноземної мови, формування в них на базі одержаних знань основ методичної теорії професійних умінь та навичок для розв'язання конкретних методичних

задач в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. У результаті проходження виробничої педагогічної практики у студентів мають бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння вчителя іноземної мови та класного керівника, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної (класної та позакласної) й дослідницької роботи.

До завдань виробничої педагогічної практики входять формування інтегральної компетентності, загальних і фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність, яка має бути сформована у результаті проходження педагогічної практики:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання іспанської мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.

Загальні компетентності (ЗК), які мають бути сформовані у результаті проходження педагогічної практики:

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до критичного мислення, генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем; ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

ЗК 6. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність з дотриманням принципів академічної доброчесності з метою отримання нових знань шляхом застосування методів наукового пізнання, творчого підходу до постановки цілей, планування, прийняття рішень, аналізу та оцінки результатів дослідницької діяльності (дослідницька компетентність).

ЗК 7. Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

А1. Мовно-комунікативна компетентність

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних норм української, іспанської і другої іноземної мови в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та відповідно до етичних і моральних норм, прийнятих в соціумах.

ФК 2. Здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про іспанську мову та другу іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та забезпечувати формування іншомовної комунікативної компетентності учнів.

ФК 3. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

A2. Предметно-методична компетентність

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання іспанської і другої іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК 5. Здатність здійснювати інтегроване навчання; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісні ставлення.

ФК 6. Здатність добирати й використовувати сучасні та ефективні методики, методи, технології та засоби навчання, виховання й розвитку учнів з урахуванням індивідуальних особливостей учнів; оцінювати та здійснювати моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

A3. Інформаційно-цифрова компетентність

ФК 7. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності.

ФК 8. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Б1. Психологічна компетентність

ФК 9. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

ФК 10. Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

Б2. Емоційно-етична компетентність

ФК 11. Здатність усвідомлювати власний емоційний стан і керувати ним; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати і поцінювати взаємозалежність людей у глобальному світі,

ураховуючи культурні та особистісні відмінності усіх учасників освітнього процесу.

Б3. Компетентність педагогічного партнерства

ФК 12. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно орієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі та залучення до нього батьків на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища

В1. Інклюзивна компетентність

ФК 13. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів кожного учня в освітньому процесі, а також надавати педагогічну підтримку учням з особливими освітніми потребами.

В2. Здоров'язбережувальна компетентність

ФК 14. Здатність використовувати здоров'язбережувальні технології та організовувати безпечне освітнє середовище, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу та формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

В3. Проєктувальна компетентність

ФК 15. Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

Г. Управління освітнім процесом

Г1. Прогностична компетентність

ФК 16. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу з іспанської і другої іноземної мови та зарубіжної літератури та планувати його.

Г2. Організаційна компетентність

ФК 17. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів засобами іспанської і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; використовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

ФК 18. Здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання учнів з іспанської і другої іноземної мови та зарубіжної літератури, а також забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

Д. Безперервний професійний розвиток

Д1. Дослідницько-інноваційна компетентність

ФК 19. Здатність обґрунтовувати, планувати та здійснювати дослідження, аналізувати й узагальнювати його результати; апробувати й оприлюднювати їх у формі наукових доповідей та публікацій, дотримуючись правил і норм академічної доброчесності; впроваджувати результати досліджень в освітній процес.

ФК 20. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та інтегрувати інновації у власну педагогічну діяльність; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності.

Д.2.Здатність до навчання впродовж життя

ФК 21. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, керівництва тощо).

Д.3. Рефлексивна компетентність

ФК 22. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати індивідуальні професійні потреби.

Програмні результати проходження практики Очікувані результати навчання з педагогічної практики:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1	Знати і розуміти теоретичні засади планування та проведення уроків іспанської мови. Здатність застосовувати знання і розуміння в галузі методики навчання іноземних мов.	Семінарські заняття. Відвідування демонстраційних уроків, їх обговорення. Методи: пояснювально-ілюстративні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда. Аналіз результатів спостережень. Обговорення та оцінювання розроблених студентами планів-конспектів уроку.
1.2	Здатність вирішувати складні професійно-методичні завдання у нових і нестандартних ситуаціях організації освітнього процесу з іноземної мови.	Відвідування демонстраційних уроків, їх обговорення Методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз результатів спостережень. Обговорення та оцінювання розроблених студентами планів-конспектів уроку.
1.3.	Здатність формувати іспанськомовну комунікативну компетентність учнів закладів середньої освіти на уроках і позакласних заходах з іспанської мови. Здатність оцінювати рівень сформованості іспанськомовної	Планування та проведення студентом уроків іноземної мови Методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study).	Усна співбесіда. Аналіз проведених студентами уроків, аналіз розроблених планів-конспектів.

	комунікативної компетентності учнів.		
1.4.	Здатність оцінювати рівень розвитку власної професійно орієнтованої іспанськомовної комунікативної компетентності. Здатність оцінювати власну професійно-методичну діяльність.	Планування та проведення студентом уроків іноземної мови Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз проведених студентами уроків, аналіз розроблених планів-конспектів.
1.5.	Здатність проектувати і втілювати ефективну стратегію професійно методичного саморозвитку та самовдосконалення.	Семінарські заняття Відвідування демонстраційних уроків Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда. Аналіз проведених студентами уроків, аналіз розроблених планів-конспектів.
2.	Уміти		
2.1.	Уміти опрацьовувати наукову літературу з проблем; уміти аналізувати відвідані уроки іспанської мови; уміти планувати та проводити уроки іспанської мови.	Семінарські заняття Взаємовідвідування уроків. Проведення уроків іноземної мови. Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Аналіз звітної документації та результатів спостережень.
2.2.	Уміти аналізувати відвідані позакласні заходи з іспанської мови; уміти планувати та проводити позакласні заходи з іспанської мови.	Семінарські заняття Відвідування демонстраційних позакласних заходів Проведення позакласних заходів з іноземної мови Методи: інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз результатів спостережень. Аналіз розроблених сценаріїв позакласних заходів.
2.3.	Уміти здійснювати науково-дослідну роботу	Семінарські заняття Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда за змістом доповіді студента.
3.	Комунікація		
3.1.	Уміти спілкуватися з учнями / їх батьками /	Самостійна робота Методи: моделювання	Аналіз звітної документації та

	колегами /зарубіжними колегами іноземними мовами в усній і письмовій формах на професійні теми.	проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	результатів спостережень.
4.	Автономність і відповідальність		
4.1.	Уміти планувати свою професійну самоосвіту, самовдосконалення й саморозвиток, нести персональну відповідальність.	Самостійна робота Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Аналіз звітної документації та результатів спостережень.

**Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із
програмними результатами навчання**

Результати навчання з дисципліни (ОК 12) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
ПРН 1. Здатність здійснювати усну й письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків та науково-дослідницької діяльності.		+	+	+			+		+	+
ПРН 2. Здатність до розуміння систем іспанської і другої іноземної мови, до застосування цих мов для розв'язання комунікативних завдань в особистісній, публічній, освітній, професійній сферах в умовах міжкультурного спілкування.	+	+	+		+	+				+
ПРН 3. Здатність використовувати мовні засоби, підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з іспанської і другої іноземної мови в освітньому процесі.	+	+	+		+	+				+
ПРН 5. Здатність визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту	+		+	+	+	+	+		+	+

ідентичності учнів, а також надавати відповідні рекомендації батькам, іншим вчителям щодо застосування цих стратегій.										
ПРН 13. Здатність використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, управляти власними емоціями, конструктивно реагувати на стрес, запобігати конфліктам в освітньому процесі; взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, ураховуючи культурні та особистісні відмінності, принципи недискримінації та дотримуючись етики спілкування.	+	+	+	+	+	+			+	
ПРН 14. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; співпрацювати з членами команди психолого-педагогічного супроводу учнів, зокрема з особливими освітніми потребами; взаємодіяти в команді з метою підтримки учнів і адаптувати навчальні матеріали і технології навчання як результат співпраці з залученими фахівцями.	+	+	+	+	+		+		+	
ПРН 15. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища та формувати сприятливу атмосферу у класі, що базується на взаємопідтримці між учнями, батьками та іншими вчителями; добирати або створювати засоби навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного учня; залучати батьків і учнів до створення безпечного освітнього середовища.	+	+		+	+	+		+	+	+
ПРН 16. Здатність застосовувати в освітньому	+	+	+	+		+		+		+

процесі правила безпеки життєдіяльності, вести профілактично-просвітницьку роботу для формування в учнів культури здорового та безпечного життя; надавати домедичну допомогу; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.										
ПРН 17. Здатність організувати освітній процес з іспанської і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх вікових та інших індивідуальних особливостей з метою забезпечення якості освіти; здійснювати пошук нових сучасних форм організації навчання і використовувати їх у педагогічній діяльності.	+		+	+	+	+		+	+	+
ПРН 18. Здатність здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання; застосовувати формувальне оцінювання з метою підтримки учнів в освітньому процесі з урахуванням компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходів і аналізувати результати навчання учнів.	+	+	+	+	+		+		+	
ПРН 19. Здатність виявляти проблеми в освітньому процесі, ініціювати дослідження, визначати його цілі, завдання та етапи, добирати відповідні методи дослідження; організувати, проводити експеримент та інтерпретувати його результати; готувати українською та іноземними мовами звіт, презентацію, доповідь, тези за результатами	+	+	+		+	+		+	+	+

наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; апробувати результати науково-дослідницької діяльності на науково-практичних конференціях.										
ПРН 20. Здатність досліджувати освітні інновації, диференційовано та індивідуалізовано застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначати ефективність їх застосування в освітньому процесі з урахуванням потреб та інтересів учнів.	+	+	+			+		+	+	
ПРН 21. Здатність визначати цілі власного професійного розвитку відповідно до потреб та інтересів; обирати види, форми, програми та суб'єкти підвищення кваліфікації з метою удосконалення фахової майстерності впродовж життя; надавати методичну підтримку іншим вчителям щодо планування та організації освітнього процесу.	+	+	+	+	+	+		+	+	
ПРН 22. Здатність відстежувати зміни в системі освіти, враховувати їх у проєктуванні власної професійної діяльності; встановлювати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам; виявляти сильні та слабкі сторони своєї педагогічної діяльності; визначати потребу в розвитку власних компетентностей (з урахуванням освітніх інновацій, індивідуальних потреб учнів тощо).	+	+	+		+		+	+	+	+

Структура педагогічної практики

Протягом виробничої педагогічної практики студент-практикант здійснює обов'язки учителя іспанської мови та класного керівника.

Як учитель студент-практикант здійснює такі види роботи:

- 1) навчальна робота практиканта (планування та проведення уроків іспанської мови; відвідування уроків іспанської мови, участь у їх аналізі);
- 2) позакласна робота з іспанської мови (розробка та проведення виховних заходів; відвідування заходів, участь у їх аналізі);
- 3) науково-дослідницька робота з методики навчання іспанської мови (виконання індивідуального завдання, пов'язаного з дослідженням методичних аспектів викладання іспанської мови та виступ на методичному семінарі за результатами дослідження).

Студент-практикант здійснює обов'язки класного керівника, а саме:

- 1) розробляє та проводить виховну роботу;
- 2) проводить науково-дослідницьку роботу, бере участь у наукових психолого-педагогічних семінарах, вивчає особистість школяра, складає психолого-педагогічну характеристику учня.
- 3) розробляє та проводить виховний захід українською мовою.

Етапи діяльності студента-практиканта. Зміст етапів практики

Навчальна та виховна робота студентів-практикантів здійснюється в чотири етапи.

На *початковому* етапі педагогічної практики, що триває п'ять днів, студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Бере участь у настановних зборах і в організаційних заняттях в Університеті та школі.
2. Знайомиться з класом, вивчає робочий план, журнал, розклад уроків та інші документи.
3. Визначає тематику і форми проведення виховних заходів українською та іноземною мовами.
4. Обирає / уточнює тему наукового дослідження.
5. Складає індивідуальний план роботи, подає його на підпис груповому методисту та керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів.
6. Відвідує уроки вчителів, позакласні заходи, що проводяться вчителями іноземної мови, класними керівниками, студентами-практикантами, бере участь в аналізі відвіданих уроків і виховних заходів.
7. Складає тематичний план серії уроків.

На *основному* етапі педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Студент проводить не менше чотирьох уроків іспанської мови на тиждень.
2. Студент допускається до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем, груповим методистом або керівником практики з психолого-педагогічних аспектів.
3. Готуючись до уроків, студент розробляє та виготовляє необхідні для їх проведення допоміжні засоби навчання.
4. Студент відвідує уроки та бере участь в їх аналізі: не менше 6 уроків на тиждень, що проводять учителі іноземної мови згідно з розкладом відвідувань і взаємовідвідувань студента-практиканта.

5. За час педпрактики студент готує та проводить не менше одного позакласного заходу українською мовою (як класний керівник) та одного – з іноземної мови, має конспекти їх проведення.

6. Студент відвідує позакласні заходи, що проводяться українською та іноземною мовами, які проводять вчителі, класні керівники та практиканти (не менше двох заходів у кожного студента), і бере участь в їх аналізі.

7. Студент бере участь у методичних і психолого-педагогічних семінарах і виступає на них з доповідями.

8. Студент проводить дослідницьку роботу за темою кваліфікаційної.

9. Студент проводить дослідницьку роботу за обраною темою з педагогіки чи психології.

На *заключному* етапі педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики:

2. Здає звітну документацію керівникам педагогічної практики для перевірки та оцінювання.

3. Захищає свій звіт з педагогічної практики на засіданні педради закладу загальної середньої освіти (факультативно).

4. Бере участь у підсумкових заходах з педагогічної практики: засіданнях круглого столу, підсумкових конференціях тощо.

Права та обов'язки студента-практиканта:

Студент-практикант має право:

1. Вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації педагогічної практики.

2. Одержувати консультації вчителя та керівників практики з усіх питань проведення педагогічної практики.

3. Користуватися бібліотекою школи, навчальними кабінетами, навчальними посібниками.

Студент-практикант зобов'язаний:

1. Брати участь у настановній і підсумковій конференціях, а також нарадах з питань педагогічної практики.

2. Працювати в школі не менше п'яти днів на тиждень.

3. Виконувати завдання педагогічної практики, передбачені програмою. Виявляти відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність.

4. Допомогати класному керівникові у проведенні виховної роботи серед учнів, організації їхньої суспільно корисної праці, чергуванні по школі, проведенні роботи з батьками, перевірці щоденників тощо.

5. Виконувати правила внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти, в якому проходить практику, розпорядження адміністрації школи, вчителів, керівників педагогічної практики, а також старости групи.

6. Вживати необхідних заходів щодо дотримання вимог шкільної гігієни у повсякденній роботі з учнями.

7. Звітувати про виконання програми педагогічної практики, подати методисту та керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів необхідну документацію.

Староста академічної групи під час педпрактики веде облік відвідування студентами школи, несе відповідальність за дотримання ними дисципліни, вчасно інформує керівників педагогічної практики про зміни у розкладі уроків, у графіку проведення виховних заходів, про відсутність студентів у школі (з поважних чи неповажних причин), про стан взаємовідвідування практикантами уроків, позакласних заходів та ін.

Обов'язки керівників педагогічної практики

Діяльність керівників педагогічної практики – науково-педагогічних працівників Університету, керівництва школи та вчителів – здійснюється у п'ять етапів: етап попередньої роботи, початковий, основний і підсумковий етапи, етап організаційної роботи після закінчення педагогічної практики. На етапі попередньої роботи керівники педагогічної практики від Університету виконують такі обов'язки:

- беруть участь у настановних конференціях;
- керівник педагогічної практики факультету організовує обмін досвідом проведення педагогічної практики між методистами, а також проводить заняття з методики проведення педагогічної практики з груповими методистами;
- груповий методист і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів разом із керівництвом школи здійснюють попередній вибір класів, груп, учителів іноземної мови та класних керівників, розв'язують інші організаційні питання.

На початковому етапі обов'язки керівників виробничої педагогічної практики від Університету такі:

- керівник педагогічної практики факультету в перший день педагогічної практики організовує інструктивні збори групових методистів, керівників практики з психолого-педагогічних аспектів та студентів факультету;
- у перший день педагогічної практики груповий методист та керівник практики з психолого-педагогічних аспектів проводять організаційне заняття з академічною групою студентів в університеті або школі;
- у перший або другий день педагогічної практики в школі організовують бесіди з директором, його заступником з навчальної роботи або керівниками методичних об'єднань учителів іноземної мови та іншими вчителями і класними керівниками;
- протягом перших п'яти днів педагогічної практики організовують знайомство практикантів з групами і класами;
- протягом першого тижня груповий методист організовує відвідування уроків учителів і проводить зі студентами їх аналіз;
- у перші дні педагогічної практики груповий методист організовує відвідування студентами та аналіз спеціально підготовленого уроку вчителя;

- протягом перших днів педагогічної практики груповий методист організовує відвідування студентами та аналіз позакласного заходу, що проводиться з іноземної мови й спеціально готується вчителем;
- у перший тиждень педагогічної практики груповий методист і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів надають допомогу студентам під час складання ними індивідуальних планів роботи;
- групові керівники практики допомагають старості групи скласти протягом першого тижня виробничої педагогічної практики загальні розклади уроків, позакласних заходів, взаємовідвідувань студентами уроків практикантів, науково-методичних семінарів з психолого-педагогічних питань і методики навчання іноземної мови;
- груповий методист і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів подають керівникові навчальної і виробничої практики Університету загальний розклад уроків, позакласних заходів, графік взаємовідвідувань практикантів, графік проведення наукових семінарів;
- керівник педагогічної практики факультету аналізує стан початкового етапу педагогічної практики і вживає заходів щодо його поліпшення.

На основному етапі обов'язки керівників виробничої педагогічної практики від Університету такі:

- групові методисти та вчителі дають студентам консультації з планування серій уроків і складання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників і технічних засобів навчання, планування і проведення позакласних заходів з іноземної мови;
- вчителі відвідують усі уроки і позакласні заходи з іноземної мови закріплених за ними практикантів та аналізують їх;
- груповий методист і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів відвідують уроки студентів-практикантів, беруть участь в їх обговоренні, проводять відповідно їх методичний і психолого-педагогічний аналіз;
- групові методисти навчають студентів-практикантів аналізувати уроки: робити загальний, поелементний і поглиблений аналіз;
- групові методисти відвідують позакласні заходи з іноземної мови, які проводять студенти, та аналізують їх;
- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів надає методичну допомогу студентам у проведенні ними позакласної виховної роботи, здійснює контроль за її проведенням;
- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів відвідує та організовує обговорення позакласних виховних заходів, що проводяться практикантами українською мовою (як класними керівниками), здійснює контроль за взаємовідвідуванням ними цих заходів;
- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів разом із класними керівниками сприяє забезпеченню оптимальних умов для проведення студентами виховної роботи, організації позакласних виховних заходів, надає допомогу студентам у вивченні індивідуальних особливостей учнів, класного колективу, у проведенні наукових досліджень;

- груповий методист і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів проводять наукові семінари з питань психології і педагогіки, методики навчання іноземних мов, забезпечують активну участь усіх студентів-практикантів в їх роботі;

- керівник педагогічної практики факультету під час педпрактики відвідує школу: проводить бесіди з керівниками школи, вчителями, знайомиться з документацією, яку ведуть студенти, відвідує уроки та позакласні заходи і бере участь в їх аналізі; бере участь у роботі зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики;

- керівник педагогічної практики факультету проводить бесіди з керівниками педпрактики про стан педагогічної практики, вживає заходів щодо її удосконалення;

- під час педагогічної практики уроки студентів відвідують представники навчально-методичного відділу, деканату, завідувачі відповідних кафедр.

На підсумковому етапі педагогічної практики керівники педагогічної практики від Університету здійснюють такі обов'язки:

- перевіряють документацію, яку ведуть студенти-практиканти, та оцінюють роботу кожного студента;

- беруть участь в організації та проведенні зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики;

- на зборах педагогічного колективу закладу загальної середньої освіти з підсумків педагогічної практики разом з вчителями та класними керівниками характеризують роботу кожного студента-практиканта, що береться до уваги при виставленні оцінки.

На етапі організаційної роботи після закінчення педагогічної практики її керівники мають такі обов'язки:

- груповий методист спільно з керівником практики з психолого-педагогічних аспектів перевіряють документацію, яку подали студенти, підписують її та виставляють оцінку за педагогічну практику не пізніше як через три дні після її закінчення;

- груповий методист складає звіт про результати педагогічної практики в академгрупі за затвердженою схемою та подає його разом з документацією студентів керівникові педагогічної практики факультету не пізніше як через три дні після закінчення педагогічної практики;

- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів складає звіт про результати педагогічної практики студентів (психолого-педагогічний, виховний і науково-дослідний аспекти) і подає його керівнику педагогічної практики факультету – відповідальному за організацію та проведення практики;

- керівник педагогічної практики факультету вивчає та аналізує звіти керівників практики і документацію студентів, складає звіт про результати педагогічної практики та подає його до відділу обліку та сприяння працевлаштуванню студентів університету.

На всіх етапах практики груповий методист інформує деканат про відсутність студента з поважної або іншої причини / невиконання студентом програми практики.

Зміст педагогічної практики

Змістом педагогічної практики є виконання студентом-практикантом обов'язків учителя іспанської мови та класного керівника.

Зміст *навчально-виховної* роботи студента-практиканта у ЗЗСО:

- Планування та складання планів-конспектів окремих уроків та серії уроків на початковому або середньому ступеню навчання.
- Проведення уроків.
- Відвідування уроків вчителів і студентів-практикантів.
- Проведення спостережень та аналізу відвіданих уроків.
- Проектування та виготовлення допоміжних дидактичних посібників.
- Перевірка зошитів учнів з предмета.

Зміст *позакласної роботи* з учнями:

- Спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, що проводять вчителі школи.
- Планування окремих видів позакласної роботи, що відповідають віковим особливостям школярів.
- Підготовка та проведення запланованої позакласної роботи.
- Відвідування, проведення спостережень та аналізу позакласних заходів, що проводять студенти-практиканти.

Зміст *науково-дослідницької* роботи студента-практиканта:

- Вивчення наукової методичної літератури з метою вдосконалення своєї роботи.
- Участь у роботі та виступи на методичних семінарах.
- Тестування рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмій учнів.
- Проведення методичного аналізу мовного матеріалу, що вивчається, з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями та підбору найбільш ефективних прийомів попередження помилок.
- Проведення досліджень, необхідних для виконання курсової роботи.

Докладно зміст кожного етапу практики, види діяльності студента-практиканта та вимоги до цієї діяльності описані вище.

Перелік документації студента-практиканта

У перший тиждень практики студенти-практиканти складають і затверджують *індивідуальний план*, в якому відображається діяльність практиканта протягом усього періоду практики. По мірі виконання пунктів, запланованих в індивідуальному плані, студент ставить відмітку про виконання.

З першого дня практики студент веде щоденник практиканта, в якому записує результати спостережень, отриманих протягом відвідування уроків / позакласних заходів вчителів / класних керівників і практикантів.

Звітна документація студента-практиканта

Після закінчення практики студенти готують і подають керівникам практики такі звітні матеріали з педагогічної практики:

А) Пакет документів, який студент подає *груповому методисту* після закінчення практики з іспанської мови:

- Звіт про виконану роботу під час практики.
- План-конспект одного уроку з ескізами допоміжних засобів навчання.
- План-конспект одного позакласного заходу з іспанської мови.
- Текст доповіді за результатами виконання дослідницького завдання / наукового дослідження з теми кваліфікаційної роботи (до 5 сторінок друкованого тексту).

Б) Пакет документів, який студент подає *керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів*:

- Звіт про проведення дослідницького завдання.
- Методичну розробку залікового виховного заходу українською мовою.

Контроль результатів діяльності студентів-практикантів Форми та критерії оцінювання студентів

За результатами педагогічної практики студентам виставляється оцінка «зараховано» / «не зараховано» та оцінка у 100-бальній шкалі, в системі ЄКТС. При виставленні оцінки беруться до уваги:

- 1) робота студента-практиканта як учителя іноземної мови;
- 2) робота студента-практиканта як класного керівника.

При виставленні оцінки за результатами роботи студента-практиканта як учителя враховуються та оцінюються такі види роботи:

1) *навчальна* робота практиканта (враховується кількість і якість проведених уроків іспанської мови; кількість відвіданих уроків іноземної мови, участь у їх аналізі; якість поданого конспекту одного уроку іноземної мови; якість підготовленого наочного посібника; оцінка діяльності студента вчителем ІМ);

2) *позакласна* робота з іноземної мови (враховується якість проведених виховних заходів; кількість відвіданих виховних заходів, участь у їх аналізі; якість поданої розробки заходу);

3) *науково-дослідницька робота з методики навчання* іноземної мови (враховується якість виконання індивідуального завдання, пов'язаного з дослідженням методичних аспектів навчання ІМ і виступ на методичному семінарі за результатами дослідження).

При виставленні оцінки за результатами роботи студента-практиканта як класного керівника враховуються та оцінюються такі види роботи:

- 1) *виховна робота*: якість виконання обов'язків класного керівника; якість проведеного виховного заходу. До уваги береться й оцінка діяльності студента класним керівником закріпленого за студентом-практикантом класу;
- 2) *проведення науково-дослідницької роботи* (рівень проведеного психолого-педагогічного дослідження);
- 3) *участь у наукових психолого-педагогічних семінарах*;
- 4) *якість проведеного виховного заходу* українською мовою, його актуальність, відповідність змісту віковим особливостям учнів та ін.;

5) *якість методичної розробки виховного заходу*, аналіз проведеного виховного заходу.

Оцінка результатів практичної підготовки студента здійснюється за **100-бальною** шкалою: 1) діяльність студента як вчителя іспанської мови – до **70** балів (з них: навчальна робота – до 40 балів; позакласна робота з іноземної мови – до 20 балів; науково-дослідна робота з методики навчання іноземної мови – до 10 балів); 3) діяльність студента-практиканта як класного керівника – до **30** балів.

Згідно з Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти; денна і заочна форми здобуття освіти) навчальні завдання, визначені програмою педагогічної практики, звітні документи з педагогічної практики мають бути виконані самостійно; необхідно надавати посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методи досліджень і джерела інформації. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час проходження педагогічної практики і підсумкового контролю з педагогічної практики науково-педагогічний працівник (груповий методист, керівник практики з психолого-педагогічних аспектів) припиняє проходження здобувачем освіти контролю, йому / їй повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності. Науково-педагогічний працівник згідно зі встановленими цією програмою критеріями оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, 0 (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «не зараховано» за проходження педагогічної практики

Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

№ пор.	Критерії	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1. Робота студента-практиканта як учителя іноземної мови				
1.1	Навчальна робота	40	<p>1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю.</p> <p>2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, а також записи усіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків висока.</p> <p>4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків.</p> <p>5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи творчий підхід до їх розробки.</p> <p>6. Студент подав звітну документацію повним обсягом і вчасно.</p>	36 - 40
			<p>1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю.</p> <p>2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, а також записи усіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків достатня.</p> <p>4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків.</p> <p>5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи у більшості випадків творчий підхід до їх розробки.</p> <p>6. Студент подав звітну документацію повним обсягом і вчасно.</p>	33 - 35
			<p>1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано не повним обсягом, але не менше, ніж на 75 %.</p> <p>2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, але не має усіх записів відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна.</p> <p>4. Студент не завжди брав активну участь в</p>	30 - 32

			<p>аналізі відвіданих уроків.</p> <p>5. Студент часто виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки.</p> <p>6. Студент подав звітну документацію повним обсягом і вчасно.</p>	
			<p>1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано не в повному обсязі, але не менше, ніж на 75%.</p> <p>2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених уроків, а також записи не всіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна.</p> <p>4. Студент несистематично брав участь в аналізі відвіданих уроків.</p> <p>5. Студент за необхідністю виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки.</p> <p>6. Студент подав необхідну звітну документацію вчасно або із запізненням.</p>	26 - 29
			<p>1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано обсягом не менше, ніж на 50 %.</p> <p>2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених ним уроків, а також записи не всіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна.</p> <p>4. Студент епізодично брав участь в аналізі відвіданих уроків.</p> <p>5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки.</p> <p>6. Студент подав усю необхідну документацію з запізненням.</p>	24 - 25
			<p>1. . Індивідуальний план студента з педагогічної практики без поважних причин виконано менше ніж на 50 %.</p> <p>2. Студент має схематичні плани деяких проведених ним уроків, у нього відсутні плани-конспекти та записи відвіданих ним уроків, проведених вчителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу.</p> <p>3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків незадовільна.</p> <p>4. Студент не брав участь в аналізі відвіданих уроків.</p> <p>5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання, спираючись на зразки.</p>	1 - 23

			6. Студент подав звітну документацію не повним обсягом. Якість документації незадовільна, або задовільна, але подана із запізненням.	
			1. Студент не провів жодного уроку. 2. Студент не відвідував заняття викладачів і студентів-практикантів. 3. Студент не подав звітну документацію.	0
1.2	Позакласна робота з іноземної мови	20	1. Студент має розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також записи усіх відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ висока. 3. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	18 - 20
			1. Студент має розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також записи усіх відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ достатня. 3. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	16 - 17
			1. Студент має розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, але не має усіх записів відвіданих ним позакласних заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ достатня. 3. Студент не завжди брав активну участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	15
			1. Студент має не всі розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також не всі записи відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ достатня або задовільна. 3. Студент несистематично брав участь в аналізі	13 - 14

			відвіданих позакласних заходів.	
			1. Студент має не всі розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також не всі записи відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ задовільна. 3. Студент зрідка брав участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	12
			1. У студента відсутні план-конспект позакласного заходу та записи відвіданих ним заходів, проведених вчителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ незадовільна. 3. Студент не брав участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	1 - 11
			1. Студент не провів позакласний захід з ІМ. 2. Студент не відвідував позакласні заходи, які проводились учителями, студентами-практикантами.	0
1.3	Науково-дослідницька робота з методики викладання іноземних мов	10	1. Студент брав активну участь у роботі методичних семінарів, виступав з доповідями, брав участь в обговоренні. 2. Дослідницькі завдання студент виконав повним обсягом.	9-10
			1. Студент брав активну участь у роботі методичних семінарів, виступав з доповідями. Не завжди брав участь в обговоренні. 2. Дослідницьке завдання виконав.	7 - 8
			1. Студент несистематично брав участь у роботі методичних семінарів, періодично виступав із доповідями та брав участь в обговоренні. 2. Дослідницьке завдання студент виконав не повним обсягом.	6
			1. Студент епізодично брав участь у роботі методичних семінарів, не виступав із доповідями, не брав участі в їх обговоренні. 2. Дослідницьке завдання студент виконав частково.	1-5
			1. Студент не брав участі в роботі методичних семінарів і не виступав з доповідями. 2. Студент не виконав дослідницьке завдання.	0

2. Робота студента-практиканта як класного керівника

2.1	Якість проведення науково-дослідної	10	- повна відповідність змісту роботи темі дослідження, методики	9-10
-----	-------------------------------------	----	--	------

	<p>роботи з психолого-педагогічних проблем (виконання дослідницьких завдань, участь у методичних семінарах, підготовка психолого-педагогічної характеристики учня)</p>		<p>дослідження адекватні темі, отримані результати систематизовані, наявні авторські висновки, дотримані вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи та орфографічного стандарту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - актуальність теми дослідження обґрунтована, дослідження виконане на достатньо високому науково-теоретичному й методичному рівні, отримані результати систематизовані, але висновки не є достатньо переконливими або відсутні рекомендації, або є незначні зауваження до оформлення роботи; - тема дослідження розкрита, методики дослідження адекватні темі і завданням, але науково-теоретичний і методичний рівень його виконання недостатньо високий, наявні змістові та помилки в оформленні матеріалів дослідження; - тема дослідження розкрита поверхово, науково-методичний рівень роботи низький, результати дослідження погано або взагалі не систематизовано, висновки не переконливі, є суттєві зауваження до технічного й естетичного оформлення роботи, дотримання орфографічного стандарту; - матеріали відсутні. 	<p>7 – 8</p> <p>6</p> <p>1 – 5</p> <p>0</p>
2.2	<p>Якість організації і проведення виховного заходу рідною мовою</p>	10	<ul style="list-style-type: none"> - висока, тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто; методи, прийоми, засоби, форма організації, що використовувались при проведенні заходу, були адекватними його цілям і завданням, а також віковим особливостям учнів; досягнуто високого рівня активності й самостійності учнів у процесі підготовки і проведення виховного заходу; - виховні функції загалом досягнуті; тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи, прийоми, засоби, форма організації, що використовувались при проведенні заходу, в основному були адекватними його цілям і завданням, 	<p>9-10</p> <p>7 – 8</p>

			<p>а також віковим особливостям учнів; досягнуто достатнього рівня активності й самостійності учнів у процесі підготовки і проведення виховного заходу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - функції виховного заходу реалізовані не повністю; недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей, запитів, інтересів учнів; недостатня відповідність методів, прийомів, засобів, форми організації, що використовувались при проведенні заходу, його цілям і завданням і віковим особливостям учнів; - функції виховного заходу не повністю реалізовані; недостатньо актуалізована тема заходу; зміст його не відповідає віковим особливостям учнів; методи, прийоми, засоби, обрана форма організації не є адекватними його цілям і завданням, віковим особливостям учнів; не досягнуто достатньої активності й самостійності учнів у процесі підготовки та проведення виховного заходу; - виховний захід не проведено. 	<p>6</p> <p>1 – 5</p> <p>0</p>
2.3	Якість методичної розробки виховного заходу	10	<ul style="list-style-type: none"> - тема заходу є актуальною й вмотивованою, відповідає віковим особливостям, запитам та інтересам учнів; зміст заходу насичений фактичним матеріалом, враховує інтереси, вікові та індивідуальні особливості учнів; оптимально визначені методи, прийоми, засоби, форма організації, що спрямовані на забезпечення високого рівня активності й самостійності учнів у підготовці й проведенні виховного заходу; здійснено глибокий аналіз виховного заходу; - тема заходу в цілому є актуальною й вмотивованою, відповідає віковим особливостям, запитам та інтересам учнів; зміст заходу насичений фактичним матеріалом, загалом враховує інтереси, вікові та індивідуальні особливості учнів; оптимально визначені методи, прийоми, засоби, форма організації, що спрямовані на забезпечення високого рівня активності й 	<p>9-10</p> <p>7 – 8</p>

8.3. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види діяльності під час педпрактики	Оцінка ЄКТС	
90 – 100	A	«Зараховано»
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	«Не зараховано»

Підбиття підсумків практики

По закінченні педагогічної практики груповий методист разом з керівником практики з психолого-педагогічних аспектів виставляють оцінки, оголошують результати оцінювання студентам і заповнюють відомості та залікові книжки. Також групові методисти подають звіти факультетському керівнику практики, який, у свою чергу, готує зведений аналітичний звіт за результатами практики та подає його керівникові навчальної і виробничої практики Університету.

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов:

- 1) забезпечує отримання і збереження звітної документації студентів-практикантів, керівників практики як складника портфолію освітніх програм;
- 2) ініціює отримання і збереження зауважень і пропозицій стейкхолдерів;
- 3) організовує обов'язкове опитування студентів-практикантів, органів студентського самоврядування, керівників практики, роботодавців;
- 4) регулярно проводить опитування випускників освітньої програми щодо ефективності організації практики, шляхів підвищення її ефективності;
- 5) готує звіти, необхідні аналітичні матеріали;
- 6) використовує результати опитування для удосконалення програм практики, її організації і проведення, навчально-методичного та інформаційного забезпечення практики.

Після опрацювання звітів керівників практики проводиться конкурс на найкращого студента-практиканта та оприлюднення відгуків школярів тих шкіл, де проводилася практика.

Зразки документації

Індивідуальний план

ЗАТВЕРДЖУЮ

Груповий методист _____

Груповий керівник з психолого-педагогічних
аспектів практики _____

« _____ » _____ 202_ р.

Індивідуальний план

студента-практиканта _____ курсу факультету _____

Київського національного лінгвістичного університету

(прізвище, ім'я, по батькові)

на період педпрактики з _____ по _____ 202_ р.

ЗЗСО № _____ м. _____. Навчально-виховна робота проводиться в
_____ класі.

Розділ	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
І.	<p>Початковий етап педагогічної практики</p> <p>1. Взяти участь у настановній конференції, у роботі з груповим методистом та груповим керівником з психолого-педагогічних аспектів практики (вказати прізвища).</p> <p>2. Познайомитись із закладом загальної середньої освіти, директором, заступниками директора з навчальної і виховної роботи, вчителями (вказати прізвища).</p> <p>3. Ознайомитись з планом роботи вчителя іноземної мови (вказати прізвище), конспектами його уроків.</p> <p>4. Познайомитись з учнями класу, з планом роботи класного керівника (вказати прізвище, клас), особовими справами учнів.</p> <p>5. Ознайомитись з порядком ведення класного журналу.</p> <p>6. Скласти індивідуальний план та затвердити його.</p>		
ІІ.	<p>Навчальна та виховна робота з іноземної мови</p> <p>1. Скласти тематичний план уроків іноземної мови на період практики.</p> <p>2. Відвідувати уроки учителів іноземної мови,</p>		

	<p>їх аналіз (вказати прізвища).</p> <p>3. Відвідувати демонстраційні уроки, брати участь у їх аналізі.</p> <p>4. Проводити уроки іноземної мови.</p> <p>5. Відвідувати уроки студентів-практикантів, брати участь у їх аналізі (вказати прізвища).</p> <p>6. Відвідувати позакласні заходи з іноземної мови, які проводять вчителі, брати участь у їх аналізі (вказати прізвища).</p> <p>7. Проводити позакласні заходи з іноземної мови (вказати форму, тему заходу).</p> <p>8. Відвідувати позакласні заходи з іноземної мови, які проводять студенти-практиканти, брати участь у їх аналізі (вказати форму, тему заходів, прізвища).</p> <p>9. Виготовляти наочні посібники (вказати посібники).</p> <p>10. Перевіряти зошити учнів.</p> <p>11. Проводити додаткові заняття.</p>		
III.	<p>Позакласна виховна робота</p> <p>1. Ознайомитись з системою навчальної та виховної роботи у закладі загальної середньої освіти, класі (за яким закріплений студент).</p> <p>2. Ознайомитись з системою роботи класного керівника (вказати прізвище, клас).</p> <p>3. Вивчити учнів класу (за яким закріплений студент).</p> <p>4. Виконувати функції та обов'язки класного керівника.</p> <p>5. Підготувати і провести позакласні виховні заходи (вказати форму, тему заходів).</p> <p>6. Відвідувати позакласні виховні заходи, які проводять учителі (вказати прізвища), їх аналіз.</p> <p>7. Відвідувати позакласні виховні заходи, які проводять студенти-практиканти (вказати форму, тему заходів, прізвища), їх аналіз.</p>		
IV.	<p>Науково-дослідницька робота з методики навчання іноземних мов</p> <p>1. Підготувати доповідь на науковий семінар з методики навчання іноземних мов на тему « _____ » (вказати тему виступу).</p> <p>2. Провести наукове дослідження, пов'язане з темою кваліфікаційної роботи, на тему: « _____ ».</p>		

	<p>3. Виконати методичне дослідницьке завдання на тему: «_____».</p> <p>Науково-дослідницька робота з психолого-педагогічних проблем</p> <p>1. Підготувати доповідь на науковий семінар з психолого-педагогічних проблем на тему «_____» (вказати тему виступу).</p> <p>2. Вивчити особистість учня / колектив класу та скласти психолого-педагогічну характеристику особистості учня (вказати прізвище, клас) / колективу класу.</p> <p>3. Виконати психолого-педагогічне дослідницьке завдання на тему: «_____».</p>		
V.	<p>Завершальний етап</p> <p>1. Звітувати про результати практики на засіданні педагогічної ради школи.</p> <p>2. Підготувати звітну документацію з педпрактики.</p> <p>3. Взяти участь у підсумковій конференції з педагогічної практики в університеті.</p>		

Схема ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень студентом-практикантом

Протягом усієї педагогічної практики студент веде щоденник психолого-педагогічних спостережень. На першому аркуші щоденника подається така інформація:

Щоденник психолого-педагогічних спостережень

студента _____ курсу _____ факультету _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Груповий методист _____

(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів _____

(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

ЗЗСО № _____ м. _____ Клас _____

Учитель іспанської мови _____

Класний керівник _____

Термін педпрактики з _____ до _____ 202__ р.

Записи в щоденнику ведуться за такою формою:

Дата	Зміст роботи	
	Короткий зміст спостережень на уроках, позакласних заходах, бесід зі школярами тощо	Поради вчителя, класного керівника, методиста, педагога, психолога

Схема звіту студента-практиканта

Звіт

студента _____ групи _____

факультету _____ у ЗЗСО № _____ м. _____

Груповий методист _____

Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів _____

1. Кількісні результати педагогічної практики:

кількість відвіданих уроків учителів;

кількість відвіданих уроків студентів-практикантів;

кількість виступів на семінарах;

кількість проведених уроків;

кількість проведених виховних заходів як класного керівника;

кількість відвіданих виховних заходів як класного керівника;

кількість проведених позакласних заходів з іспанської мови;

кількість відвіданих позакласних заходів з іноземної мови.

2. Початковий етап педагогічної практики (участь у настановній конференції та груповій бесіді з методистом; знайомство з керівництвом школи та вчителями; ознайомлення з планом роботи вчителя іспанської мови, класного керівника; знайомство з учнями).

3. Навчальна та виховна робота з іспанської мови (складання тематичного плану уроків іспанської мови на період педагогічної практики; відвідування уроків учителів іноземної мови; загальна коротка характеристика уроків; проведення уроків іспанської мови в закріплених групах і під час замінь, виготовлення наочних посібників та інших допоміжних матеріалів студентами-практикантами та їх загальна коротка характеристика).

4. Проведення позакласної роботи з іспанської мови, відвідування позакласних заходів з іноземної мови, що проводяться вчителями та студентами-практикантами, їх загальна коротка характеристика, опис підготовки до проведення позакласного заходу з іспанської мови на тему «_____»; якість проведення позакласного заходу з іспанської мови; самоаналіз проведеного заходу.

5. Проведення виховної роботи з учнями (ознайомлення з системою роботи класного керівника; вивчення учнів класу, за яким закріплений студент; виконання функцій і обов'язків класного керівника; опис прийомів щодо реалізації виховної спрямованості уроків; відвідування виховних заходів, проведених учителями та студентами-практикантами, їх загальна коротка характеристика; кількість проведених виховних заходів, їх тематика; якість і аналіз їх проведення).

6. Науково-дослідницька робота (теми дослідницької роботи з методики та педагогіки; вивчена література з теми; опис спостережень за темою дослідження; теми виступів на методичних семінарах).

7. Завершальний етап практики (виступи на засіданні педагогічної ради школи та підсумковій конференції з педпрактики).

Схема загального аналізу уроку *іноземної мови*

I. Цілеспрямованість уроку.

1. Визначити тему уроку, місце уроку в тематичному циклі, тип уроку.
2. Назвати цілі уроку: практичні, виховні, загальноосвітні, розвивальні, професійно орієнтовані.
3. Встановити відповідність поставлених цілей типу уроку та його місцю в тематичному циклі уроків.

II. Структура і зміст уроку.

1. Зафіксувати етапи уроку в їх послідовності.
2. Встановити відповідність прийомів навчання основним цілям уроку.
3. Оцінити раціональність співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ.
4. Назвати допоміжні засоби навчання, що використовувались, оцінити їх доцільність та ефективність.
5. Визначити розвивальну, виховну, освітню цінність мовленнєвого матеріалу уроку і вправ, їх відповідність віковим інтересам учнів.

III. Активність учнів на уроці.

1. Визначити основні форми взаємодії вчителя та учнів на уроці, їх місце (на якому етапі, для виконання яких завдань) та ефективність.
2. Назвати прийоми стимулювання мовленнєвої і розумової активності учнів.

IV. Мовленнєва поведінка вчителя.

1. Визначити відповідність мовлення вчителя мовній нормі, його адаптованість до рівня мовної підготовки учнів і вимог шкільної програми.
2. Визначити ступінь володіння виразами класного вжитку.
3. Оцінити чіткість і доступність формулювання вчителем завдань для учнів і зверненість його мовлення до учнів.
4. Визначити доцільність використання рідної мови вчителем на уроці.
5. Встановити співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

V. Результативність уроку.

1. Підсумувати те, чого навчилися учні на уроці.
2. Визначити відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок і вмінь поставленим цілям.
3. Оцінити об'єктивність і мотиваційний потенціал виставлених учителем оцінок.

Схема плану-конспекту уроку іспанської мови

(Дата _____)	
План-конспект уроку (№... у... класі)	
Тема: _____	Підтема: _____
Цілі:	
Практична/ні _____	
Освітня/ні _____	
Розвивальна/ні _____	
Виховна/ні _____	
Обладнання уроку: _____	
План уроку	
Початок уроку	Час (хв.)
I. Організаційний момент	2
II. Мовленнєва/фонетична зарядка	3
Основна частина уроку	
III – IV	35
Заклучна частина уроку	
VII. Пояснення домашнього завдання	2
VIII. Підсумки уроку	3
Хід уроку	
Етап	Зміст роботи

Орієнтовна тематика методичних семінарів з психолого-педагогічних проблем:

1. Основні напрями діяльності класного керівника в сучасних умовах.
2. Шляхи реалізації завдань стратегії «Нова українська школа» в діяльності класного керівника.
3. Сутність педагогіки партнерства в умовах нової української школи.
4. Методи вивчення особистості школяра.
5. Методика підготовки і проведення виховного заходу, зокрема й в умовах онлайн навчання.
6. Реалізація Національної програми виховання дітей та учнівської молоді в Україні в умовах сучасного закладу загальної середньої освіти.
7. Шляхи та джерела формування педагогічної майстерності сучасного вчителя.
8. Форми та методи педагогічного стимулювання в процесі формування позитивної поведінки учнів.
9. Стилі та моделі взаємодії вчителя та учнів.
10. Психолого-педагогічні умови об'єктивного оцінювання знань учнів.
11. Методика організації формувального оцінювання в умовах Нової української школи.

12. Особливості підготовки і проведення виховних заходів різних форм організації і технологій.
13. Форми, форми організації роботи класного керівника з батьками учнів.
14. Педагогічна етика вчителя.
15. Спілкування як чинник виховання учнів.
16. Наукова організація педагогічної праці.

**Схема методичної розробки позакласного
виховного заходу, що проводиться рідною (українською) мовою**

Захід проведено студентом-практикантом _____ групи
_____ факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)

в класі _____ «_____» _____ 202__ р.

I. Загальна характеристика заходу

1. Форма організації заходу (бесіда, диспут, екскурсія тощо).
2. Тема заходу.
3. Місце проведення заходу і його тривалість.
4. Обґрунтування необхідності проведення цього заходу, виходячи з особливостей віку, зацікавленості учнів, рівня їх розвитку та вихованості, можливостей студента-практиканта, умов роботи.
5. Виховна мета.
6. Оформлення виховного заходу (оголошення, відповідне оформлення приміщення тощо).
7. Обладнання (технічні засоби, наочність).
8. Методичне оснащення (використана література, методичні розробки тощо).

II. План підготовки виховного заходу

1. Попередні бесіди з класним керівником.
2. Виявлення інтересу та можливостей класу, визначення теми виховного заходу та форми його проведення.
3. Створення активу учнів з підготовки та проведення заходу.
4. Оформлення сценарію виховного заходу.

III. План проведення виховного заходу

IV. Аналіз проведеного заходу

Аналіз досягнення цілей заходу за такими критеріями:

- а) рівень зацікавленості учасників проведеним заходом;
- б) рівень і характер активності, відповідальності і самостійності учасників у процесі підготовки та проведення заходу.
- в) рівень емоційного впливу заходу;
- г) адекватність форми, змісту та методів, що використовувались при проведенні заходу, цілям і завданням, що були поставлені;
- д) рівень емоційного настрою та психологічні особливості студента-практиканта до проведення наміченого заходу;

е) аналіз упущень, недоліків, їх причини та шляхи усунення в подальшій роботі.

**Схема звіту групового методиста
про результати практики студентів**

_____ групи _____ курсу факультету _____.

ЗЗСО № _____ м. _____

Груповий методист _____

Груповий керівник з психолого-педагогічних аспектів практики _____

1. Якісні та кількісні результати педагогічної практики.

Прізвище, ім'я та по батькові студента	Оцінка за національною шкалою та системою ЄКТС	Кількість уроків, проведених студентом	Кількість проведених позакласних виховних заходів	Кількість відвіданих керівником уроків	Кількість відвіданих керівником позакласних заходів
1	2	3	4	5	6

2. Прізвище та ініціали студентів, які приступили до педпрактики із запізненням (вказати причину).
3. Прізвище та ініціали студентів, які не виконали програму педагогічної практики (вказати причину невиконання).
4. Трудова дисципліна студентів у період педагогічної практики, ставлення до майбутньої професії.
5. Якість проведення початкового етапу педагогічної практики.
6. Проведення методичних семінарів (тематика, ефективність).
7. Оволодіння студентами а) конструктивно-планувальними, б) комунікативно-навчальними, в) організаційними та г) дослідницькими вміннями (назвати добре і недостатньо підготовлених студентів).
8. Рівень розвитку мовленнєвих навичок і вмінь (назвати добре і недостатньо підготовлених студентів, зазначити типові помилки в іншомовному мовленні студентів).
9. Оволодіння студентами вмінням готувати та проводити позакласні заходи іноземною мовою (назвати найкращі заходи, вказати недоліки організації та проведення).
10. Висновки вчителів про роботу практикантів.
11. Види роботи групового методиста з практикантами (індивідуальна робота / проведення спеціальних заходів, спрямованих на покращення педагогічної практики та усунення недоліків).
12. Недоліки організації та проведення педагогічної практики. Відповідність школи вимогам до баз практики.
13. Пропозиції щодо усунення недоліків організації педагогічної практики.

Дата

підпис групового методиста

**Схема звіту
групового керівника з психолого-педагогічних аспектів практики**

Керівник _____

ЗЗСО № _____

Група _____, факультет _____

1. Організаційна робота керівника педагогічної практики щодо її проведення в школі (початок, хід, завершення практики).
2. Форми роботи керівника із студентами.
3. Загальна характеристика психолого-педагогічної підготовки студентів.
4. Позакласна виховна робота (тематика заходів, кращі з них, прізвища студентів).
5. Тематика методичних семінарів (прізвища студентів, які брали активну участь у семінарах, теми їх доповідей).
6. Дії студентів, що сприяли встановленню контакту з учнями. Назвати чинники, які ускладнювали встановлення контакту студентів з учнями.
7. Науково-дослідницька робота студентів-практикантів (актуальність, ефективність, якість проведених досліджень та їх результативність).
8. Кращі та недостатньо підготовлені студенти з психолого-педагогічних аспектів практики.
9. Прізвища студентів, які не виконали в повному обсязі програму педпрактики (вказати причини).
10. Пропозиції щодо удосконалення педпрактики.

Рекомендована література Основна

1. Соловей, М. І., Ніколаєва, С. Ю., Кудіна, В. В., Демчук, В.С., Борецька, Г.Е., & Таранік-Ткачук, К.В. (2020). *Педагогічна практика студентів у закладах загальної середньої освіти (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти): навчальний посібник*. Видавничий центр КНЛУ.
2. Бігич, О.Б., Бориско, Н.Ф., Борецька, Г.Е. & інші. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. (С. Ю. Ніколаєва, Ред.). Ленвіт.
3. Бігич, О. Б. (2017). *Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності* : монографія. Видавничий центр КНЛУ.
4. Бігич, О. Б. (2022). Зміст вибіркової дисципліни «Візуальні опори для навчання іноземних мов і культур». *Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія*, 36, 103–110. <https://doi.org/10.32589/2412-9283.36.2022.262046>
5. Бориско, Н. Ф. (2018). Проблеми міжкультурної підготовки майбутніх учителів і викладачів іноземних мов. *Іноземні мови*, 1, 9–20. <https://doi.org/10.32589/im.v0i1.124861>
6. Бурмістров, А. О. (2019). Формування національної самосвідомості молоді в Україні: соціально-педагогічний аспект. *Виховна робота в школі*, № 11, 181–185.
7. Електронні версії підручників. *Електронна бібліотека*. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/> (дата звернення: 26.01.2024).
8. Калашин, В. Ф., Гоменюк, Д. В. (2019). Вікова криза: Що робити? *Виховна робота в школі*, 7, 25–26.
9. Майєр, Н. В., Устименко, О. М., Борецька, Г.Е. (2020). *Практикум формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур*. Ліра.
10. Ніколаєва, С. Ю. (Ред.). (2015). *Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах* : Колективна монографія. Видавничий центр КНЛУ.
11. Онопрієнко, О.В. (2021). *Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи* : навч.-метод. посіб. Ранок.
12. Потапенко, І. (2023). *STEM-освіта в початковій школі: від навчальної моделі до реального уроку*. (О. Елькін, О., О. Масалітіна, Ред.). (К. Ремез упорядкув.). Електронне видання. ГО «EdCamp Ukraine».
13. Свирідюк, В.П. (2023). Формувальний контроль лексичної компетентності як складник міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх викладачів німецької мови. *Вісник КНЛУ. Педагогіка та психологія*, 38, 85–94. <https://doi.org/10.32589/2412-9283.38.2023.284559>

14. Устименко, О. М. (2018) Підсумковий контроль у проектному навчанні іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти. *Іноземні мови*, 1, 21–35. <https://doi.org/10.32589/im.v0i1.124870>
15. Устименко, О. М. (2020). Порівняльний аналіз технологій традиційного та проектного навчання іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти. *Іноземні мови*, 2, 50-51. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2020.2.203629>
16. Черниш, В. В. (2013). *Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англомовної компетенції в говорінні* : монографія. Ленвіт.
17. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment : Companion Volume with New Descriptors. (2018). Education Department, Council of Europe.
18. Pachler, Norbert. Redondo, Ana (Editors). (2023). *A Practical Guide to Teaching Foreign Languages in the Secondary School* (Third Edition). Taylor & Francis.
19. Frank, J. (2013). Raising Cultural Awareness in the English Language Classroom. *English Teaching Forum*, 4, 2–12.
20. Hadfield J., Hadfield Ch. (2010). *Introduction to Teaching English*. Oxford.
21. Mitchell, D. (2014) What really works in special education and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies (2nd Ed.). New York: Routledge.

Додаткова

Періодичні видання

Науково-методичний журнал «Іноземні мови» <http://fl.knlu.edu.ua/>
 Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/>

Інтернет-ресурси

Сайт Міністерства освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/ua>
 Сайт Британської Ради в Україні <http://www.britishcouncil.org.ua>
 Сайт Французького інституту в Україні <http://institutfrancais-ukraine.com/>
 Сайт Instituto Cervantes <http://ave.cervantes.es/>
 Сайт Council of Europe <http://www.coe.int/>
 Сайт Goethe-Institut в Україні
<http://www.goethe.de/ins/ua/kie/deindex.htm>
 Сайт European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (The ECML) <http://www.ecml.at/>